

चिल्ड्रन्स युनिवर्सिटी
स्कूल ऑफ न्यूट्रिशन एंड हेल्थ
डिपार्टमेंट ऑफ होम सायन्स
गांधीनगर

शैक्षणिक वर्ष
२०२१-२०२२

एम.एससी. इंस एंड न्यूट्रिशन

वर्ष	१	अभ्यासक्रमનો प्रकार: मुख्य इरजियात अभ्यासक्रमનો कोड: CCFN 102 अभ्यासक्रमनुं शीर्षक: डायट थेरपी	क्रेडिट	४
सेमेस्टर	१		कलाक/ सप्ताह	४

हेतुओ	१. विद्यार्थीओने पोषण संभाणमां सामेल प्रक्रियाओने समजवा माटे सक्षम करवा. २. विद्यार्थीओमां रोगनिवारक आहार अनुकूलनना हेतुओ विशे समजण केणववी. ३. विद्यार्थीओने पोषण अने येप वर्येना संबंधने समजवा माटे सक्षम करवा. ४. विद्यार्थीओने पोषक सपोर्ट सूयववा माटेनो प्रोटोकोल समजवा माटे सक्षम करवा.
-------	---

विषयवस्तु/पाठ्यक्रम – सैद्धांतिक अने प्रायोगिक

अेकम- १	<p>तबीबी पोषण उपचार (तबीबी न्यूट्रिशन थेरपी)</p> <ul style="list-style-type: none"> डायटिशियन अने आरोग्य संभाणमांतेनीभूमिका<ul style="list-style-type: none"> आहारशास्त्र : मानव पोषण संभाणनुंविज्ञान अनेकला आरोग्य संभाणमांआहारविज्ञानी भूमिका पोषण संभाण प्रक्रिया (एनसीपी)<ul style="list-style-type: none"> पोषण आकारणी पोषण संबंधित निदान (न्यूट्रिशनल डायग्नोसिस) पोषण हस्तक्षेप पोषण हेभरेष अने मूल्यांकन दस्तावेजकरण पोषण अने पुनर्वसन सेवाओनुं संकलित महत्व दटीनी संभाण अने परामर्श<ul style="list-style-type: none"> दटीनी संभाण परामर्शन
---------	---

<p>એકમ- ૨</p>	<p>ઉપચારાત્મક આહાર</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ઉપચારાત્મક આહાર - પરિચય ● ઉપચારાત્મક આવશ્યકતાઓ માટે આહારના અનુકૂલનના પ્રકાર ● સામાન્ય પોષણ- રોગનિવારક આહારનો આધાર ● ડાચેટ પ્રિસ્ક્રિપ્શન ● ઉપચારાત્મક આહારનું નિર્માણ ● રૂટિન હોસ્પિટલ ડાચેટ <ul style="list-style-type: none"> • સામાન્ય આહાર • પ્રવાહી આહાર • નરમ આહાર ● ખોરાક આપવાની રીત <ul style="list-style-type: none"> • મોં વડે લેવાતો ખોરાક • ટ્યુબ ફીડિંગ • પેરિફેરલ વેઇન ફીડિંગ • ટોટલ પેરેન્ટલ ન્યુટ્રિશન
<p>એકમ -૩</p>	<p>તાવ અને ચેપમાં ન્યુટ્રિશનલ મેનેજમેન્ટ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● શરીરની સંરક્ષણ પ્રણાલી ● પોષણ અને ચેપ ● ચેપ દરમિયાન મેટાબોલિક ફેરફારો ● ચેપના કારણે થતાં તાવના વર્ગીકરણ અને ઇટીઓલોજી ● ટાઇફોઇડ ● ક્રોનિક તાવ / ચેપ <ul style="list-style-type: none"> • ક્ષય • એચ.આઇ.વી. (હ્યુમન ઇમ્યુનો ડેફિસિયન્સી વાઇરસ) ચેપ અને એઇડ્સ (એક્વાઇર્ડ ઇમ્યુન ડેફિસિયન્સીસિન્ડ્રોમ)
<p>એકમ -૪</p>	<p>ગંભીર રીતે બીમાર વ્યક્તિની માવજતમાં તબીબી પોષણ ઉપચાર</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ગંભીર રીતે બીમાર વ્યક્તિઓ માટે પોષણ સંચાલન ● પોષણ સપોર્ટમાં વિશેષ ખોરાકની પદ્ધતિઓ

	<ul style="list-style-type: none"> • એન્ટરલ ન્યુટ્રિશન (ઇએન) - ના લાભો પુખ્ત વયના અને બાળકો માટે એન્ટરલ ટ્યુબ માટેના ઇ.એન.ના સૂચકાંકો, એન્ટરલ ફીડસ અને તેમની વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ • પેરેન્ટલ ન્યુટ્રિશન- નવજાત શિશુઓ અને બાળકોમાં નસ વાટે અપાતાં દૈનિક પોષણની જરૂરિયાત, ભારતીય બજારમાં ઉપલબ્ધ પી.એન. ઉત્પાદનો, મોં વાટે ખોરાક આપવા તરફ • રોગપ્રતિકારકશક્તિના અભાવથી થતાં રોગોમાં પોષણ સંભાળ <ul style="list-style-type: none"> • એચ.આઇ.વી એઇડ્સ દરમિયાન સંભાળ • કેન્સર દરમિયાન સંભાળ
સંદર્ભ સૂચિ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Robinson CH, Laer MR, Chenoweth WL and Garovich AE (1998). Normal and Therapeutic Nutrition (17thed.). Macmillan Publishing Company, New York 2. Mahan KL and Stump SE (2007). Krause's Food and Nutrition Therapy (12thed.)Saunders Publishing 3. Association of Physicians of India (1998). API Textbook of Medicine, Vol. I and II. Published by Association of Physicians of India 4. થેરાપ્યુટિકન્યુટ્રિશન 5. ફન્ડામેન્ટલ્સ ઓફ ફૂડ્સ એન્ડન્યુટ્રિશન 	